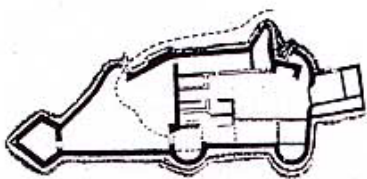

RUŠEVINE ZAMKOVA NA SAMOBORSKOM I ŽUMBERAČKOM GORJU

Ruševine stare samoborske utvrde, zvane **Stari grad**, spadaju među najveće u sjeverozapadnoj Hrvatskoj. Nalaze se na brdu Tepec, inače zaštićenoj park-šumi, neposredno iznad gradića koji je oduvijek bio u blizini državnih međa. Vjerojatno se Stari grad zahvaljujući blizini naselja tako dugo i održao, mijenjajući se prema potrebama vremena.

Tlocrt Starog grada s oznakama ulaska u zamak

Inače na tom je prostoru u II. i I. stoljeću živjelo ilirsko pleme Japodi, o čemu posredno svjedoči najviši vrh Samoborskog gorja Japetić (871 m). Osim toga u blizini Okića pronađen je ilirski novac koji se smatra najstarijim pronađenim na području Hrvatske i danas se čuva u Gradskom muzeju. Na cijelom su se području pronalazili i tragovi rimske prisutnosti jer su Rimljani ovdje imali svoja naselja, utvrde i ceste.

Uz prodor Tatara 1242. vezano je

Snimak iz zraka ruševina Starog grada

CASTLE RUINS AT THE SAMOBOR AND ŽUMBERAK MOUNTAINS

Many old fortresses can be found in the mountains of Samobor and Žumberak. Most of them are now in ruins and it is even difficult to trace scarce remains of some of them. The biggest one, located in the town of Samobor, is thought to have been built by Czech soldiers in the 13th century when they used to wage war in this area over hereditary rights in German empire. This fortress was abandoned and left to decay in the early nineteen century. Okić and Lipovac fortresses are somewhat older, but they have been in ruins since the early 17th century. The best preserved fortification is the former fortress and the present-day castle called Slavetić, which belonged for a long time to the noble family of Oršić. In addition, several fortresses used to exist in the Žumberak area. The best known and the biggest were the fortresses known as Sichelberg and Sichelburg, whose present-day remains are hardly noticeable. It is currently believed that the area of Žumberak, located along the border with Slovenia, was named after one of these two castles.

prvo pojavljivanje imena grada jer mu je tada Bela IV. poveljom potvr-

dio povlastice slobodnog grada koje mu je nekoliko godina prije dodije-

Stari plan Samobora s položajem zamka u gornjem desnom uglu

lio herceg Koloman. Vjeruje se da se utvrda počela graditi oko 1270. Povjesničar Kukuljević tvrdi da ga je sazidao češki kralj Otakar jer su u to vrijeme češki ratnici ratovali za austrijsko i štajersko vojvodstvo. No gotovo da nema nikakve dvojbe da je na tom mjestu i otprije postojala nekakva utvrda, a Gjuro Szabo smatra da je utvrda bila i na obližnjem Gradišću, gdje se danas nalazi kapelica Sv. Filipa i Jakova.

Zna se da utvrdu i grad (regiam vilam Zamobur) hrvatsko-ugarski kralj daruje 1272. plemićkoj obitelji Babonić, da bi ga već nekoliko godina

Ostaci svodova i pregrada

poslije poklonio Ivanu Okićkom zajedno s gradskom portarinom. Pretpostavlja se da je knez Okićki oteo samoborsku utvrdu Otokaru. To je ujedno i početak dugogodišnjeg osporavanja, prava samoborskim građanima, od strane feudalaca smještenih u utvrdi, što su im dodijelili herceg Koloman i kralj Bela IV. Ti su međusobni sukobi trajali više od 300 godina.

Kasniji su vlasnici utvrde nepoznati, zna se da sredinom 14. stoljeća utvrdom i gradićem upravlja meštar Petar, župan zagrebačke županije, a krajem tog stoljeća kaštelan Mirko od Komte. U 15. st. Samobor drže knezovi Celjski, potom njihovi rođaci Albeni. Navodno ga je neko vrijeme držala Katarina Branković. Poslije ga je, čini se, kralj Matija kupio od senjskog kapetana Petra Tarnoka i ustupio Barbari Frankopan za grad Ormuž, a ova ga je prodala Ivanu Henningu Susedgradskom. Navodno je 1495. grad kupila Elizabeta, supruga zarobljenog Nikole Frankopana. Taj je odvjetak slavnoga plemićkog roda čini se i uveden u posjed nakon povratka iz zarobljenštva 1513. Poslije je vlasnik Samobo-

ra Jelena Turijeva rođ. Frankopan, koja je u Samoboru sazidala prvi franjevački samostan te zamak i grad ostavila svom zetu Ivanu Ungnadu. Zna se da je polovicu grada 1534. kupio Leonard Gruber, vlasnik Ruda. Tamo su se iskorištavala bogata nalazišta bakra i željezne rudače, što privlači brojne obrtnike pa Samobor

postaje jako gospodarsko i trgovačko središte.

Kasniji su se gospodari utvrde mijenjali zbog obiteljskih veza i intriga pa su vlasnici bili Nikola Frankopan Tržački (kao drugi muž Doroteje Gruberove), Kristofor Gruber (suprug Klare Tahijeve), Franjo Tah i Kristofor Ungnad koji je sjedinio sve samoborske posjede otevši dio silom, a dio je kupio od Gregorijanaca. Toma Bakač Erdödy, Ungnadov zet, sjedinio je vlast nad Samoborom, Okićem, Lipovcem, Kerestincem i Jastrebarskim, a kad je umro Samobor je dobila njegova žena Jelena udana za Muskona. Poslije utvrdom vladaju Auerspergi, potom Erdödyjevi, Kulmeri, a ženidbom prelazi na Kiepace i Alnoche. Posljednji je privatni vlasnik utvrde bila obitelj Montecuccoli od koje ju je samoborska općina otkupila 1902. Stari grad je u međuvremenu potpuno pretvoren u dvorac. Vjeruje se da je početkom 19. stoljeća još bio čitav, ali je vrlo brzo potom pretvoren u ruševinu.

Samoborska je utvrda u pravom smislu srednjovjekovni zamak čija se jezgra, unatoč čestim pregrađiva-

Ostaci kasnijeg prigrađenog dijela namijenjenog stanovanju

njima, može i danas uočiti. Sazidan je na nosu brijega koji je samo s jedne strane bio pristupačan, a većim je dijelom građen na pećini. Položen je u smjeru sjever-jug. Tek je djelomično na jugoistoku sačuvana vjerojatno najstarija glavna kula, za koju se pretpostavlja da je bila vrlo visoka. U blizini kule bila je kapela koja je na nju bila prislonjena, a u svojim je donjim dijelovima mogla služiti za obranu. S juga je mnogo kasnije, vjerojatno kada obrambene funkcije više nisu bile tako važne, sazidan veliki građevni sklop koji je bio namijenjen stanovanju. Na zapadnoj su strani bile dvije jake polukule, koje su s vremenom znatno promijenile svoj izgled pa su na mjestima malih gotških izgrađeni veliki renesansni prozori. Što se nalazilo u središnjem prostoru danas je gotovo nemoguće ustanoviti, jer se tu isprepleću zidovi iz raznih epoha, a ima i dubokih i širokih podruma te se uz uokvireni gotški prozor nalaze i barokni stupovi. Posebno je to uočljivo na pročelnom zidu koji vodi prema ulazu na istočnoj strani. Na tom se zidu vide uski gotički prozori u donjem dijelu, a na dva su gornja kata smješteni prostrani renesansni prozori.

Vjeruje se da je dvorište na sjeveru izgrađeno kasnije, posebno stoga što je na njegovu vrhu bastion s velikim strijelnicama za artiljeriju. U utvrdu se inače ulazilo dobro branjenim vratima preko pokretnog mosta nad kojim je bio izbočeni balkon (doksat).

Valja nešto reći i o gradu koji se razvijao ispod utvrde. Rekli smo već da je vodio stoljetnu borbu s vladarima utvrde za svoja prava te da se razvio u trgovište i veliki obrtnički centar za obradu metala, zahvaljujući obližnjim rudnicima. Značajan je i dolazak franjevaca u 15. st. jer su oni započeli sa školovanjem omladine, pa se već 1601. spominje "hiža za decu navuk" o kojoj se skrbi gradska uprava. Župna crkva Sv. Anastazije građena je između 1671. i 1875., a u

18. stoljeću sagrađen je novi franjevački samostan i crkva Uznesenja Marijina na mjestu prijašnjih građevina. je zadesio U velikom požaru 1797. u Samoboru je stradalo više od polovice kuća i nakon toga je sagrađena većina zgrada današnje gradske jezgre.

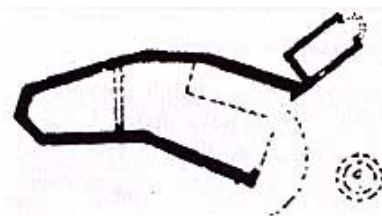
Kao dokaz dosjetljivosti Samoboraca ilustrativna je jedna anegdota iz francuske okupacije početkom 19. st. Tada je svaka kuća u gradu i okolici morala primiti ponekog časnika ili vojnika na stan i hranu. Usto su se plaćali i veliki porezi, a kriterij je bio broj stakala na prozorima. Samoborci su masovno zazidali prozore i ostavljali male okrugle rupe preko koje su navlačili mjehure od svinje ili goveda. Navodno se poneka takva kuća danas još može pronaći.

Značajan događaj u povijesti grada je dolazak Franje Wiesnera (koji je poslije uzeo prezime Livadić) iz Celja u Samobor početkom 19. stoljeća. U njihovoj su se kući (današnjem muzeju) okupljali svi poznati Ilirci, a tu je zimi 1833., na tekst Ljudevita Gaja, Livadić skladao prvu i najpoznatiju hrvatsku budnicu: *Još Hrvatska ni propala, dok mi živimo*.

U Samoboru se u 19. i 20. st. razvijaju tvornice stakla i brojni obrti. U međuvremenu se grad uređuje u privlačno turističko središte i izletišta, posebno za obližnje građane Zagreba. Turističkim atrakcijama svakako

pripada i Stari grad, koji mnogi često posjećuju, iako se stječe dojam da bi se ruševine ove velike utvrde uz neznatne intervencije mogle znatno bolje iskoristiti.

Stara utvrda **Okić**, vjerojatno najstarija plemićka utvrda sjeverozapadne Hrvatske, smještena je nekoliko kilometara južnije. Ime se Okić spominje vrlo rano, još 1183. kad izvjesni gubernator Kalan govori o desetini Krapine, Podgorja i Okića. Za vladavine Bele III. spominje se 1214. neki Okhuz kao posjednik zemalja oko Velikog Kalnika. Kao prvi vlasnik Okića spominje se Jaroslav (Irislav), a njegov sin Ivan ratuje protiv

Tlocrt utvrde Okić

Tatara i dobiva Samobor u vlasništvo 1272. Zanimljivost je da u ispravi kojom se 1242. Samoborcima priznaju povlastice slobodnoga kraljevskog grada doslovno stoji: "... hospites nostri de Zamobur, prope castrum Oclych existentes". To zapravo znači da dok još u Samoboru nije postojala sadašnja utvrda da je Okić bio važan zamak. Štoviše od kralja su gospodari Okića dobili dozvolu da 1251. izgrade novu utvrdu Lipovac

Pogled na ostatke okićke utvrde

Ostaci kanelice uz utvrdu

(o kojem će poslije biti više riječi) jer je Okić bio suviše izvrgnut napadima.

Posljednji je plemić Okićki bio Ivan II., o kojem se govori još u 13. stoljeću, a poslije više o toj plemićkoj obitelji nema spomena. Utvrdom su potom zavladaali Babonići, vjerojatno kupnjom, a izgubili su je u borbi protiv kralja Karla Roberta. Kralj Žigmund prodaje 1393. za 10.000 forinti Okić Tomi Benvenjudiju, senjskom vikaru, i ta obitelj otad nosi pridjevak Okićki. Međutim oni su nosili i druge nadimke prema svojim posjedima – Cetinski, Ostrožinski i Skradski. Neko su vrijeme posjedovali i Kostajnicu i bili su u službi Frankopana, a po muškoj su liniji izumrli početkom 16. st.

Poslije su Okićem vladali Frankopani, Ivan Horvat od Saga i Breze te Toma Bakač Erdödy. Ta je plemićka obitelj 1575. sazidala pod Okićem dvor Kerestinac i otada u njemu stalno boravi. Godine 1616. Okić je već stalna ruševina, ali je nepoznato je li stradao nasilnim rušenjem ili od "zuba vremena". Poslije je bio u vlasništvu Pallavicinijevih. Valja istaknuti

da je Okić 1573. u vrijeme Seljačke bune bio poprištem mnogih bitaka.

Okićka je utvrda smještena na strmom brijegu istodobno odvojenom i povezanom s Plešivicom. Na nepristupačnom strmom brijegu ima tragova života još iz neolitika. Utvrdi se ipak najlakše može prići sa zapada u podnožju kojega je danas planinarski

Detalj ostataka zidova u utvrdi

dom. Zamak je sagrađen na stijeni tako da s njom čini jednu cjelinu.

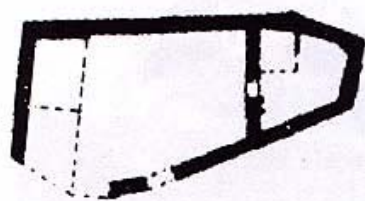
Zapravo srednjovjekovni graditelj nije izgradio nikakav prilaz utvrdi, ostavio je tek među liticama neznatni puteljak. Zato je jedan dio utvrde sazidan znatno niže među stijenama, a tu je svakako bila stražarnica koja se sastojala od tri usporedne prostorije. Puteljak dalje nastavlja strmom padinom do okrugle kule, od koje su preostali samo fragmenti, a onda se u utvrdu ulazi pokraj kapelice koja je sazidana na malom zaravanku. Imala je polukružnu apsidu od koje su danas sačuvani samo temelji, a za lijepa vremena s ove se zaravni može vidjeti sve do Zagreba.

Grad se oblikom prilagodio vrhu brijega, a vrh mu je okrenut prema zapadu, odakle mu se i najlakše prilazi. Kako je cijela utvrda prilično malog tlocrta, vjerojatno su građevine bile znatno više. No sačuvalo se premalo zidova da bi se moglo bilo što odrediti. Jedino je moguće uočiti fragment poprečnog zida koji je grad dijelio na dva dijela. Ova je utvrda značajna po tome što gotovo sve što je sačuvano pripada romaničkom razdoblju, a takvih građevina nemamo

previše.

Za nedavna posjeta Okiću, koji se nalazi pokraj maloga istoimenog sela, uočili smo da ruševine Okića potpuno dominiraju okolinom. Osim svojim prelijepim položajem utvrda je izazov za uspon svakom planinaru koji se pojavi u njezinu podnožju. Zavidljuje ipak da je utvrda, koja je gotovo 4 stoljeća napuštena, još u relativno dobrom stanju.

Utvrda **Lipovac** ili Lipovec (prvi je oblik u literaturi mnogo češći) uvelike nalikuje okićkoj utvrdi. Uostalom i izgrađena je na poticaj vlasnika Okića, desetljeće ili dva prije

Tlocrt utvrde Lipovac

one u Samoboru. No dok je utvrda na Okiću vidljiva sa svih strana, Lipovac je, sasvim sigurno svjesno, sagrađen tako da ga se može uočiti tek kad mu se stigne u neposrednu blizinu. Nalazi se na 589 m visokom

Detalj vanjskog zida utvrde Lipovac

brijegu, dok je Okić na visini od 495 m, a Samobor na 248 m. Lipovac se inače nalazi na Samoborskoj gori, na padini Oštrca i iznad planinarskog doma Šoićeva kuća južno od Samobora.

Lipovački se posjed inače spominje i prije nego što je izgrađen zamak. Navodi se da mu je već 1209. gospo-

dar Strizmer - "cognatus comitis Wratizlai". Posjed je Bela IV. darovao Ivanu, sinu Jaroslavovu koji je i sazio utvrdu. Zamak i posjed su 1283. prodani županu Radoslavu iz plemićkog roda Babonića, a oni su od Lipovca učinili sjedište župe, u koju su uključili i neka mjesta podgorske župe. Babonići su Lipovac izgubili 1330. pod potpuno nejasnim okolnostima. Oko 1349. gospodar je zamka i posjeda Leukus, sin Ivana Tyboldova iz plemena Zemče-Svetački. Poslije Lipovcem vlada biskup Ivan i braća mu Rafael i Mihajlo iz Muchyna, pa potom Rafaelov sin Ivan. Ivanova kći Jelena udala se za Martina Frankopana koji je tako došao u posjed Lipovca. Otad je sudbina Lipovca usko povezana s poviješću Okića. Potpuno je napušten nekako u isto vrijeme kad i Okić, jer se kao ruševina spominje već od 17. st.

Zamak Lipovac inače je prilično mali. Iz dvorišta gdje su se nalazile prostorije za poslugu zamka ulazilo se u posebnim zidom odijeljeni dio namijenjen boravku gospodara, a taj je dio svojim vrhom bio okrenut prema pristupačnoj strani. Utvrda je građena od kamena lomljenca, čini se i ne

Detalj ostataka lipovačke utvrde

odviše pažljivo, pa se od nje sačuvalo vrlo malo zidova.

Za nedavna posjeta ostacima ove zaboravljene utvrde zatekli smo jednog radnika najmljenog od *Hrvatskih šuma*, koji je iz njezina kamenog kruga skidao visoko drveće i vegetaciju što su prijetili da do kraja unište kamene ostatke. Možda to nije samo usamljeni pokušaj, već početak sustavnije i temeljitije brige o ostacima ove i drugih ruševina u okolici Samobora.

Grad **Jastrebarsko** (Jaska) smješten je petnaestak kilometara južnije. U njemu se nalazi dvorac grofova Erdödyja koji se počeo graditi u 16. st. To je inače četverokrlni dvorac sa zaobljenim kulama na uglovima te unutrašnjim dvorištem s arkadnim trijemom i baroknim stupovima. Dvorac je smješten u lijepi park. Danas su dvorac i park, a posebno gospodarske zgrade u blizini, u prilično jadnom i zapuštenom stanju.

Jastrebarsko je inače vrlo staro i poznato naselje. Već je 1257. dobilo od Bele IV. povlastice kakve su dobili Petrinja i Samobor. Tu je u srednjem vijeku postojao zamak koji je Jelena Muchyna zajedno s Lipovcem, Kos-

tajnicom i Komogovinom 1442. donijela u miraz mužu Martinu Frankopanu. U to se vrijeme spominje samo oppidum, a od 1520. kao castrum.

To je inače bilo područje stare podgorske župe koja je imala svoj kaštel **Podgorje**, a koji je poslije nazvan Turen. Kod sela Draga nalaze se neznatni ostaci kule i nešto okolnih zidova. Ta je utvrda bila smještena tako da čuva prolaz prema šumi i gorju. Kada je 1293. Radoslav Babonić postao vlasnikom podgorske žu-

bilo u Lipovcu.

Nedaleko od tih neznatnih ruševina nalazi se mjesto Slavetić sa svojim zamkom. Ime se **Slavetić** spominje rano i u 13. se st. navodi "castrensens de Schlauetich". I taj je zamak pripadao podgorskoj župi, njime su vladali Babonići, a potom Frankopani, dok ga 1487. nije kralj Matija Korvin dodijelio Petru Horvatu, koji je imao pridjevak Oršić od Gorice, a od tog vremena Oršić Slavetički. Prema obiteljskoj predaji Oršići su potomci naj-

Pogled na utvrdu i dvorac Slavetić

pe, kaštel Podgorje prestao je biti sjedištem posjeda, jer je otada sjedište

starijih hrvatskih plemićkih rodova – Lapčana i Karinjana. Ta je stara hrvatska plemićka obitelj vladala Slavetićem do 1869. kad je prešao u ruke Levina Raucha. Rauchovi su tim dvorcem upravljali do Drugoga svjetskog rata kada je nacionaliziran i od tada je uglavnom nije bio u upotrebi. Nakon nedavne denacionalizacije u posjed je dvorca, vjerojatno prodajom, ponovno došao jedan odvjetak obitelji Oršić iz Beča. Inače kao povijesnu zanimljivost valja istaknuti da je grof Jurica Oršić bio veliki pristaša ilirskog pokreta te da je osnovao Streljačku družinu i poklonio joj svoj majur Tuškanac u Zagrebu, koji je potom postao središte društvenog života iliraca. Utvrda koja je s vremenom stalnim pregrađivanjima pretvorena u dvorac smještena je na završanku nevisoka brijega. Nad ulazom je ubilježena 1639. godina, a tada su na pročelju naslikane strijelnice i na

Pogled na dvorac u Jastrebarskom

Ulazni dio u dvorac Slavetić

uglovima postavljeno rubno kamenje. Na isti je način u to vrijeme ukrašen i Veliki Tabor te Stari grad u Varaždinu, a tragova se te neobične mode sačuvalo i na Kamenitim vratima u Zagrebu.

Riječ je o šest zgrada različite visine koje zatvaraju nepravilno četverokutno usko dvorište. Najviša je i sasvim sigurno najstarija četverokutna obrambena kula. Gjuro Szabo drži da je ona morala biti znatno viša što zaključuje po ostacima kamenja pod krovom koji su nosili iščezli erker, koji se međutim nalazi na južnoj kuli. Glavna kula s uskim prozorima ima mnogo ostataka gotike, posebno na prozorima i dovratnicima. Sačuvani su, dakako, i renesansni i barokni elementi. Dvorac je inače prilično dobro očuvan, a vjerojatno će njegovi sadašnji vlasnici smći snage da ga temeljito obnove. Zna se da je u dvorcu sačuvana peč iz 17. st., kamin s konzolama te nekoliko portreta.

Žumberak je zajedno sa Samoborskim gorjem odnedavno svrstan među parkove prirode. Inače Žumberak obuhvaća brežuljkasto područje (približno 300 km²) južnog prigorja Žumberačkog gorja. To je izrazito krško

područje, s ponikvama, špiljama, ponorima i ponornicama, a obraslo je gustim bukovim i kestenovim šumama. Sela su rasuta po brojnim zaselcima, a gospodarska je osnova ratarstvo – posebno vinogradarstvo i stočarstvo. Taj je kraj bio naseljen u prapovijesti i u rimskim vremenima. Od dolaska Hrvata Žumberak i susjedna Bela krajina u Sloveniji bili su podvrgnuti jurisdikciji novoosnovane biskupije u Zagrebu (1092.). Za vladavine Andrije II. (1204.-1235.) Žumberak je vezan za Metliku i Črnomelj i uključen u Kranjsku marku. Početkom 15. st. potpao je pod duhovnu vlast akvilejskog patrijarha, što je izazvalo dugotrajan sukob sa zagrebačkom biskupijom zaključen tek 1784.

Područje su Žumberka u drugoj polovici 15. st. potpuno opustošili Turci, zbog čega je neko vrijeme taj kraj bio gotovo potpuno bez stanovnika. Habsburški su vladari stoga te puste krajeve naselili skupinama uskoka (prve skupine dolaze 1530.) koji su po vjeri bili katolici i pravoslavci. Pravoslavni su vjernici početkom 17. st. postali katolici istočnoga obrreda (grkokatolici). Žumberak je bio

uključen u Slunjsku kapetaniju i potom u Vojnu krajinu.

Na području Žumberka sve su crkve barokizirane i tek je malen broj zadržao gotičke elemente. Najstarija grkokatolička župa osnovana je 1620. u Badovincima, a pripadale su joj kapele u Sošicama, Kaštu i Radatoviću. Crkva Sv. Petra i Pavla u Sošicama izgrađena je 1756.

Žumberak je i danas jedan od najslabije naseljenih područja Hrvatske, ali bogat prirodnim i etnografskim zanimljivostima, pa ga stoga često posjećuju izletnici i planinari.

Na Žumberku postoji i nekoliko ruševina starih utvrda i zankova koje su vrlo slabo proučene i koje su u vrlo lošem stanju, a tragove je nekih gotovo nemoguće pronaći. Na istočnom dijelu Žumberačke gore u blizini sela Kravljak nalaze se ruševine utvrde Tušćak. Ta je utvrda izgrađena u 12. st., a gotovo temeljito srušena u 13. st., vjerojatno u borbama za vlast u njemačkom carstvu.

Ipak na tom su graničnom području postojala dva grada – Sichelberg i Sichelburg. Sačuvani su neznatni ostaci obaju gradova pa se pretpostavlja da su sadašnji ostaci nad Pogonom jamom blizu Starog Grada ostaci Sichelburga, a da su ostaci Sichelberga iznad današnjeg sela Žumberka, smještenog u središtu cijelog područja. O tom zanku ima nešto sačuvanih crteža Pieronija i Valvasora. Ruševine iznad sela Žumberka sasvim su neznatne i gotovo ih je nemoguće pronaći (u to smo se i osobno uvjerali), jer je sve stradalo u velikom požaru 1793. Jedno je povjerenstvo istraživalo ovo područje 1898. i ustanovilo da je utvrda bila duga 60 m, a široka 18 m. Navodno su, barem su nam tako rekli u selu Žumberku, posljednji kameni ostaci prije pola stoljeća iskorišteni za gradnju jedne nedaleke škole.

Utvrdde

Inače od utvrde Sichelberg najvjerojatnije potječe ime Žumberka. Sichelberg je, pretpostavlja se, ime vezano uz oblik Žumberačke gore, koja je formirana u obliku srpa (sichel = srp i berg = brijeg). No ima i drugih tu

mačenja pa je zabilježeno da je početkom 15. st. gospodar zamka bio Schönberger, a po njemu je ime dobila i okolica. Ime je dakle nastalo zamjenom imena Schönberg slavenkim nazivom Šumberk (danas Žum

berak) ili od riječi Sichelberg koja se izgovarala Zimberk, što je također blisko današnjem imenu.

Branko Nadilo
